

Gedistilleerd

Nieuwsbrief Vrienden van het Jenevermuseum

www.jenevervrienden.nl

Nieuwsbrief mei 2024

nummer 72

Speciale uitgave Gedistilleerd

Voor jullie ligt een speciale uitgave van ons blad Gedistilleerd i.v.m. ons 20 jarig bestaan gevierd tijdens een mooie bijeenkomst in de Havenkerk.

In deze uitgave aan het woord een 4-tal personen verantwoordelijk voor deze bijeenkomst en het succes hiervan, aangevuld met foto's van Theo Reyman en Ton Heuchemer. De uitgebreide foto-reportage van de dag is te zien op onze site www.jenevervrienden.nl/Nieuws/Foto's-Vriendenfles-2024.

Koos Scheijbeler PR en activiteiten

Beste Vriendinnen en Vrienden

Wat een geweldige dag hebben wij gehad op 5 mei! Op die dag vierden wij in de Havenkerk ons

20-jarig bestaan als vereniging en onthulden wij de 20^e Vriendenfles

Buiten ontvingen wij op spectaculaire wijze het historische echtpaar Beukers aan de kade van de Lange Haven. Daarna betraden we om 14:00 uur de Havenkerk in gezelschap van onze burgemeester Harald Bergmann en van Marita Beukers, die het etiket voor de Vriendenfles had ontworpen.

Eerst een korte speech van ondergetekende naar aanleiding van ons jubileum en vervolgens was het woord aan Theo van Giezen, de voorzitter van de Kunstcommissie. Theo leidde de onthulling van de Vriendenfles en overhandigde de eerste exemplaren achtereenvolgens aan de burgemeester, aan Marita Beukers en aan de directeur van ons Jenevermuseum Diederik von Bönninghausen.

De burgemeester feliciteerde vervolgens onze vereniging met haar 20-jarig bestaan. Daarna was het woord aan Marita Beukers die haar dank uitsprak voor de gelegenheid die haar was geboden om het etiket te ontwerpen en voor de samenwerking met de Kunstcommissie.

Proefglaasjes met jenever werden rondgedeeld en tegelijkertijd konden alle aanwezigen een toast uitbrengen op de nieuwe Vriendenfles!

De receptie volgde en een select gezelschap o.a. bestaande uit de burgemeester en Marita Beukers begaf zich naar de Melcherszaal in het Jenevermuseum. Hier werd de expositie met werk van Marita geopend.

De receptie in de Havenkerk werd muzikaal omlijst door de Rijnmondband. Deze enthousiast spelende band had al eerder die middag

verschillende blijken van vakmanschap getoond en werd daarvoor aan het einde van de middag hartelijk door mij bedankt. Ik weet dat sommigen van de aanwezigen het volume van de band overdonderend vonden, maar heb ook van vele anderen gehoord hoe zij hebben genoten.

Tegen half vijf werd de receptie afgesloten om ieder in de gelegenheid te stellen om zich naar KunstWerkt in het oude postkantoor aan de Lange Nieuwstraat te begeven.

Bij KunstWerkt was de expositie "20 jaar Kunst op de Fles" ingericht met specifieke aandacht voor de etiketten die al onze Vriendenflessen hebben gesierd.

Rest mij nog om op deze plaats de leden van de Kunstcommissie in het zonnetje te zetten. Dank aan Theo van Giezen, Peter Elderman, Theo Reyman en Rob van der Ven.

Ook wil ik hier graag Koos Scheijbeler danken voor al het werk dat hij als bestuurslid heeft geleverd om de middag in de Havenkerk tot een groot succes te maken!

Ad Mostert, voorzitter

5 mei 2024 een feestelijke middag, waar vele stappen en stapjes aan vooraf gingen.

Beste Vrienden, in de bijdrage van de voorzitter van de Vrienden Vereniging, Ad Mostert, blikt hij vooral terug op de feestelijke middag waarop wij het 20-jarig jubileum van de Vereniging vierden en wij de jubileum Vriendenfles presenteerden. In aanvulling hierop wil ik u als lezer van deze

bijzondere Gedistilleerd juist meenemen in de diverse stappen die aan deze middag voorafgingen. Niet om u te vermoeden met een opsomming van de diverse kopjes koffie (en een enkele keer een glaasje) die de leden van de Kunstcommissie, Theo Reyman, Rob van der Ven, Peter Elderman en ondergetekende al vergaderend met elkaar hebben gedronken. Wel om te illustreren dat binnen (een groepje van) de Vrienden vriendschap, creativiteit en vakmanschap op een goede en plezierige manier kunnen samengaan, elkaar versterken en tot iets moois leiden!

Hoe het begon

Al vóór het oppakken van het welhaast traditionele draaiboek voor de Vriendenfles in 2023, realiseerden wij ons dat fles 2024 een lustrumfles in een lustrumjaar van de Vereniging zou worden. Dat gegeven leidde tot een veelheid aan ludieke plannen. Ideeën die soms te groot en onhaalbaar bleken, tot meer realistische ideeën, maar waar 'de omstandigheden' (lees zo u wilt: instanties) niet aan meewerkten. Willem Elschot hield het ons al voor: "Tussen droom en daad staan wetten en praktische bezwaren". We zijn Elschot in ons traject een paar maal tegengekomen !

Vragen van een kunstenaar

Het 'vragen van een kunstenaar' liep voorspoedig. Zoals ik in de Havenkerk vertelde, gaf Marita Beukers mij al snel haar 'ja-woord'.

Marita Beukers

Daarna volgde vele gesprekken en bezoeken aan haar atelier. Ook werd er voor de expositie van Marita in de Melcherszaal een filmpje opgenomen. Er volgde een eerste opzet voor het etiket,

werden proefdrukken gemaakt en weer bijgesteld. Uiteindelijk - vele tussenstapjes overslaand - was er een fraai etiket (mét Gallische haan !) en hoefde 'slechts' de inmiddels bestelde flessen beplakt te worden.

Het geslacht Beukers

Maar ondertussen, bleek in een gesprek van de Kunstcommissie met de directeur van het Jenevermuseum - toeval bestaat niet - dat de familie Beukers ook in 2024 in het museum een "Beukersreünie" wilde houden.

Marita Beukers en het distillateursechtpaar Beukers

De familienaam Beukers, de distillateurs Beukers, het gegeven dat distillateurs Beukers tussen 1838 en 1910 in het huidige pand van het Jenevermuseum hun distilleerderij hadden, leidde er toe dat de 'historische Beukers-component' steeds nadrukkelijker in beeld kwam. En de Gallische (Beukers-) haan steeds nadrukkelijker van zich liet horen !

De Gallische haan

En toen, tijdens een BBQ (voor medewerkers van de fluisterboot) leden van de Kunstcommissie en medewerkers van de Restauratiewerkplaats elkaar troffen, werd al snel de ludieke gedachte geopperd om de 20^e Vriendenfles met de dan

gerestaureerde spoelingschouw de Lange Haven in te varen. Een passende referentie aan het jeneververleden van Schiedam.

Vervolgens, pakten wij het al geruime tijd eerder gevormde idee op voor een expositie van en met de kunstenaars van fles 1 t/m 20. Alle betrokken kunstenaars (of familie) werden benaderd en op 11 januari '24 werd een heuse 'kunstenaars-avond' gehouden waarin de opzet voor de expositie "20 jaar Kunst op de fles" werd besproken. Al ver daarvoor, was het idee geboren om ter gelegenheid van de 20^e Vriendenfles een boekje uit te geven. Met de kennis van nu kunnen we beslist constateren dat het een fraai boekwerkje is geworden. De realisatie daarvan (foto's van de flessen, teksten van en over de kunstenaar, foto's van de te exposeren kunstwerken en contacten met de drukker en de vormgeefster) bleek een forse kluit.

De Kunstcommissie, Theo van Giezen, Peter Elderman, Theo Reyman en Rob van der Ven

Niet alleen de Vrienden.....

Het idee om ter gelegenheid van het lustrum het Jenevermuseum, de Vereniging van de Vrienden, de kunstenaars, Kunstwerkt én de geschiedenis van het gedistilleerd niet alleen voor de Vrienden, maar ook voor 'de Schiedammer' nadrukkelijk op de kaart te zetten, leidde al snel tot de locatie: de Havenkerk. Daar konden immers veel mensen worden ontvangen, was ruimte voor een 'stevige' band en kon het 'historische echtpaar Beukers' aanmeren met stoomboot De Goudvisch en kon het 'keldertje' met de Gallische Haan worden overhandigd aan de burgemeester. Met de acteurs en de schipper van de Goudvisch is de act van aanvaren van de fles tot het 'per ongeluk' in het water vallen van het keldertje serieus gerepteerd.

Stoomsleper Goudvisch

In alle bescheidenheid durf ik te stellen dat er door de Kunstcommissie in samenspraak met het bestuur veel tijd en energie is gestoken in het realiseren van het feestelijk vieren van het lustrum van de Vereniging en de presentatie van de 20^e Vriendenfles. Er gingen vele vergaderingen op de maandagmorgen in het Vlaamsch Broodhuys (onze vaste vergaderstek) aan vooraf. De bediening daar verwachtte ons al en kende onze koffiewensen. Naast deze vergaderingen waren er vele gesprekken en contacten met o.m. de fondsen, sponsors, de gemeente, Schiedam Partners, de pers, de vormgeefster, Fun-key, de 'muziek', de vrijwilligers, het Museum en het bestuur.

In dit maandenlange traject manifesteerden zich de tekstuele en redactionele vaardigheden van Theo Reyman en zijn contacten met de pers en de drukker, de beide rechterhanden van Rob van der Ven en de computer- en video-vaardigheden van Peter Elderman. Rob was daarnaast bovendien zowel de conservator van de expositie 20 jaar Kunst op de fles als de contactpersoon van en naar Kunstwerkt.

Koos Scheijbeler was de onvermoeibare 'verbindingsofficier' tussen Kunstcommissie, het bestuur en de vrijwilligers van de Vrienden.

En meer dan dat, voor een diversiteit aan praktische en regelzaken kon een beroep op hem worden gedaan!

Gelet op de reacties van de Vrienden en overige bezoekers is de viering van het lustrum van de Vereniging én de presentatie van de 20e Vriendenfles een geslaagd evenement geworden. Daarmee is zeker één doel bereikt: een feestje voor de Vrienden.

Maar er is meer.....

De doelstelling van de Vereniging Vrienden van het Jenevermuseum is het bevorderen van de groei en bloei van het Jenevermuseum.

Expositie bij Kunstwerkt

Om dat te realiseren is een 'stevige' en actieve Vriendenvereniging met leuke activiteiten onontbeerlijk.

Op 5 mei 2024 hebben we naast Kunstwerkt, het Jenevermuseum zeker ook de Vriendenvereniging zeker op de kaart gezet !

En wat de toekomst betreft: drie leden van de Kunstcommissie geven na hun 'tour of duty' het stokje door aan hun opvolgers. Rob van der Ven blijft ook in de nieuwe samen te stellen Kunstcommissie en draagt daarmee zorg voor continuïteit. Overigens zullen de 'oude getrouwen' met hem zorgen voor een 'warme overdracht'. Ook dat hoort bij een Vereniging van Vrienden !

Theo van Giezen, voorzitter Kunstcommissie

Feestelijkheden rondom de 20e Vriendenfles

Cineast Ben Wigmans maakte in opdracht van het Nationaal Jenevermuseum en op verzoek van de Vrienden van het museum een fraaie video-impressie van de feestelijkheden rondom de uitreiking van de 20e Vriendenfles.

Ben Wigmans in actie

Deze uitreiking vond plaats op zondag 5 mei 2024. De 20e fles werd aangevoerd met de Stoomsleeptboot "De Goudvisch", waarop zich het historische echtpaar Beukers bevond. Het eerste exemplaar van de fles werd overhandigd in de Havenkerk aan de Burgemeester van Schiedam, de heer Harald Bergmann.

Peter Elderman legt aankomst vast

Aansluitend werd in de Melcherszaal van het museum de tentoonstelling geopend van kunstenaar Marita Beukers, die het etiket voor de 20e vrienden fles heeft ontworpen. Omstreeks 16:30 uur vertrok een groot deel van het gezelschap naar de locatie van de Stichting KunstWerkt aan de Lange Nieuwstraat in Schiedam.

Alle 20 kunstenaars die in het verleden een etiket voor de Vriendenfles hebben ontworpen exposeren hier onder de titel "20 jaar Kunst op de fles". Ook deze tentoonstelling werd officieel geopend door Burgemeester van Schiedam, Harald Bergmann, en de voorzitter van de Stichting KunstWerkt Marcel Houtkamp.

Beide bijeenkomsten waren goed bezocht en zeer geanimeerd.

De Vrienden van het Jenevermuseum en de leden van KunstWerkt kunnen terugzien op een geslaagde dag.

Peter Elderman, lid Kunstcommissie

Kunst is *niet* op de fles

Het was een prachtige voorjaarsdag. Rust heerste aan de Lange Haven, totdat er een schril geluid klonk.... Het was de stoomboot de Goudvisch die onder de Appelmarktbrug kwam aan varen. Mijn kleinzoon van vier vroeg "Komt Sinterklaas", maar dat moest ik ontkennen.

Het kleine bootje meerde af voor het plateau bij de Havenkerk. Aan boord bevond zich het 'oude' echtpaar Beukers, dat moest herinneren aan het geslacht van die naam dat jaren terug jenever stookte op de plek waar nu het Jenevermuseum staat.

De naam Beukers zou die dag nog vaak vallen. Wat bleek? Een telg uit dit geslacht – Marita Beukers – had het etiket ontworpen voor de twintigste Vriendenfles. Hoe dat precies zit valt ongetwijfeld elders te lezen. Marita Beukers stond die zondag (terecht) volop in de belangstelling. Later zou ze verklaren dat ze zo'n aandacht niet had verwacht! Wie nog méér aandacht kreeg op 5 mei was de kersverse burgemeester Harald Bergmann. Hij manifesteerde zich als een bestuurder met warme belangstelling, enthousiasme en toonde zich bovendien een vlotte, geroutineerde spreker. Bergmann zou – het is ongelooflijk – enkele dagen later maar liefst vijf keer de pagina's van Nieuwsblad Schiedam (het oude Nieuwe Stadsblad) halen.

In de Havenkerk speelde de Rijnmondband er vrolijk op los. Een nadeel van dit professionele 'getetter' was dat de bezoekers elkaar niet konden verstaan. Desondanks was de sfeer uitstekend. Iedereen hief het glas – zeg maar glaasje – om de enige echte Old Schiedam te proeven. Het deed me denken aan het jaarlijks ritueel in het Belgische Hasselt, waar op het Jeneverfeest ook massaal wordt geproefd.

Vervolgens bekeken de gasten de expositie van Marita Beukers in het Jenevermuseum. Haar werken – foto's en schilderwerk – zijn echt de moeite waard om eens goed te bekijken. Dat geldt zeker ook voor de kunstwerken van alle twintig Schiedamse kunstenaars, die met elkaar exposeerden in het pand van de Stichting KunstWerkt aan de Lange Nieuwstraat.

Uit het hele programma bleek dat de kunst in Schiedam niet op de fles is, zodat de titel van het evenement een beetje ondeugend deed vermoeden.

Thijs

Samenstellen van fles en etiket

In het laatste kwartaal van 2023 kwam van het bestuur van de Vrienden het verzoek voor 150 kelderflessen van 0,7 liter voorzien van dop, capsule en zegel voor de nieuwe Vriendenfles 2024.

Omdat deze fles pas op 5 mei 2024 wordt uitgereikt was er tijd in overvloed.

Echter per 1 januari ging de inkoopprijs van deze fles aanmerkelijk omhoog als gevolg van accijnsverhoging en kostenstijging. Prijstechnisch interessant om voor 31 december 2023 te bestellen voor levering begin 2024.

De factuur werd gemaakt, verstuurd en vervolgens door de penningmeester betaald.

Ergens in april werden de voor-etiquetten, achter-etiquetten en de certificaten door de drukker geleverd en was dit voor de stokers het sein om de 150 flessen te vullen met de standaard 3 jaar gelagerde "Old Schiedam" en ze voor het plakken van de etiketten aan te leveren bij de Vrienden.

Na heen en weer overleg over een geschikte datum werd op woensdag 17 april om 10 uur begonnen om de flessen te gaan beplakken.

Tezamen met Marita Beukers, de ontwerpster van het etiket, haar partner en ondergetekende werden die ochtend de eerste 90 flessen aan vier zijden beplakt en verpakt in dozen.

Zoals zo vaak zijn de mooiste en meest unieke ontwerpen van een etiket nou net niet de makkelijkste om te plakken, ook nu niet. Het vooretiket met de flessen afbeelding moest over drie zijden van de fles geplakt worden, precies gecentreerd in het midden van de voorste zijde. Vervolgens op kant vier, de achterzijde, een transparant etiket met alle ter zake doende vermeldingen en de ruimte voor het unieke flesnummer.

In vrij korte tijd weden deze eerste 90 flessen netjes, nagenoeg allemaal gelijk en zonder luchtbelletjes beplakt en is deze voorraad voorlopig voldoende om op 18 mei de flessen aan de leden te kunnen leveren. De laatste 70 flessen beplakken wij zo spoedig mogelijk, zodat de gehele batch eind mei beschikbaar is.

Tot zover een inkijkje bij de technische tot stand komen van onze unieke jaarlijkse Vriendenfles.

Flessen coördinator en hoofd plakker,
Ton Heuchemer

